Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi www.esosder.org
Electronic Journal of Social Sciences ISSN:1304-0278
Güz-2017 Cilt:16 Sayı:64-Ek Sayı(1496-1509) Autumn-2017 Volume:16 Issue:64

TEMEL EĞİTİM BÖLÜMÜ OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMINA İLİŞKİN MÜZİK DERSLERİNİN ÇÖZÜMLENMESİ

ANALYSIS OF MUSIC COURSES RELATING TO PRESCHOOL UNDERGRADUATE EDUCATION PROGRAM IN DEPARTMENT OF ELEMENTARY EDUCATION

İlhan ÖZGÜL[1]

Öz

Bu çalışma, Türkiye'de okul öncesi öğretmeni yetiştirme modelinde zorunlu dersler kapsamında yer alan tanımsal müzik ders program tasarılarını çözümleyerek müzik eğitimi derslerini anlamlandırma çabalarına katkı sağlamayı hedeflemektedir. Doğası gereği çalışmada, nitel araştırma tekniklerinden doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Çalışmaya ilişkin veriler Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) tarafından hazırlanan/uygulanan 1998 ve 2007 Eğitim Fakültesi öğretmen yetiştirme lisans programlarına ilişkin Okul Öncesi Öğretmeni yetiştirme programlarından elde edilmiştir. Bu kapsamda okul öncesi öğretmenliği programında uygulanmakta olan müzik eğitimi ders program tasarılarına ilişkin; (a) programın hazırlanışı, programın genel niteliği (b) dersin adlandırılması, kredi saat uygulamaları (c) 1998 ve 2007 müzik ders program tasarılarının görünümü ve (d) halen uygulanmakta olan müzik ders program tasarılarının kapsamı ve beklenen davranışlar temelinde çözümlenerek kuramsal bir çerçeve sağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi, öğretmen yetiştirme, müzik eğitimi, program tasarısı, program çözümleme.

Abstract

This study aims to contribute efforts of interpreting music education classes by analyzing definitional music schedule drafts within compulsory subjects of pre-school teacher education model in Turkey. Due to its nature, document review method from qualitative research techniques was used in the study. Data related to the study were obtained from the Pre-school Teacher Education Programs relating the teacher training bachelor programs of Faculty of Education during 1998 and 2007 prepared by the Higher Education Institution (YOK). Within this scope, a theoretical frame was created by analyzing the music education class program relating the schedule drafts based on (a) preparation of program, general characteristic of the program, (b) naming of the class, credit hour applications (c) view of music class program drafts during 1998 and 2007 and (d) scope of existing music schedule drafts and expected behaviors.

Keywords: Pre-school, teacher training, music education, program draft, program analysis.

[1]Yrd. Doç. Dr., Kastamonu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, ilhanozgul@kastamonu.edu.tr

1. GİRİŞ

Türkiye'de eğitim fakülteleri okul öncesi öğretmenliği programında zorunlu dersler kapsamında müzik eğitimi 1 ve müzik eğitimi 2 dersleri yer almaktadır. Programda yer alan müzik eğitimi derslerinin temelde iki amacı vardır. Birincisi; aday öğretmenlerin okul öncesi eğitim kurumlarında eğitim gören çocukların müzik eğitimine ilişkin gereksinimlerini karşılayabilecek bilgi, beceri ve duyuşsal boyutu kazandırmaktır. İkincisi ise; bir insan ve öğretmen olarak sağlıklı, dengeli bir yaşam için gerekli asgari ortak genel müzik kültürüyle donanmış olmalarını sağlamaktır.

Okul öncesi çocukların eğitiminde müzik yoluyla eğitim önemli bir yer tutmaktadır. Müzik yoluyla eğitim kavram ve uygulamaları temelde müziğin hedefe ulaşmayı sağlayıcı, destekleyici ve kolaylaştırıcı bir eğitim-öğretim yöntemi olmasından kaynaklanmaktadır. (Uçan, 1997:32). Müzik aynı zamanda öğrenmenin bir yoludur. Bütün konu alanlarında öğrenmeye katkı sağladığı için; fen, matematik, Türkçe, tarih, oyun, dans, sanat, beden eğitimi v.b. gibi derslerde verimli bir eğitim/öğretim yöntemi olarak izlenmektedir (YÖK, 1998). Bu anlamda okul öncesi öğretmenlerin çocuklarla birlikte gerçekleştirildikleri şarkı söyleme, çalgı çalma, müzikli çocuk oyunları vb. müzikal uygulamaları, deneyimleri; çocukların bilişsel, fiziksel, psikomotor ve duygusal-sosyal gelişimlerine önemli derecede katkılar sağlamaktadır.

Müzik çocuklar için bilişsel bir aktivitedir. Müzik çocukların algılarını uyarmak suretiyle zihni uyanık/canlı tutar. Çocuklar kavramsal açıdan çoğu bilgiyi müzik yoluyla yapılandırırlar. Bir iletişim aracı olarak müzik daha çok müziğin dışsal yönüyle ilgili olmasına rağmen, gerçekte müziğin bilişsel içeriği çocukların zihinlerinde oluştuğu için içsel yönüyle de ilgilidir, Çocuklar melodi ve ritim gibi müziğin öğelerine ilişkin zihinsel bilgileri ve seslerin nasıl oluşabildiğini keşfetme ve deneme yoluyla fark ederler. Bu süreçte doğal olarak şarkı söylerler, oyun oynarlar, dans ederler, enstrüman seslerindeki farklılıkları ayırt etmeye çalışırlar (Custodero, 2002; Tarnowski, 1999). Çocuklar önceleri konuşma dilini öğrenir gibi şarkı söyleme dilini öğrenirler (Levinowitz, 1998; Uçan, 2005). Şarkı söyleme dilini öğrenirken dolaylı olarak ezgi söyleme dilini öğrenmiş olurlar. Bu bağlamda konuşma, şarkı söyleme, ezgi söyleme ve çalgı çalma dili arasında çok sıkı bir ilişki vardır. Çocuklar müziksel ana dillerini öğrenir gibi müziksel anadillerini öğrenmek durumundadır (Uçan, 2005:132). Bu anlamda, çocukların ses üretmeye ilişkin deneme, oynama ve keşfetme çalışmaları zihinsel ve müzikal yeteneklerinin gelişimi açısından son derece önemlidir.

Müzik çocukların doğal olarak doğuştan getirdikleri estetik bir oyun biçimi olarak düşünülebilinir. Dewey için, estetik deneyim kavramı, estetik potansiyelin gerçekleştiği ve sıradan yapıların dikkat çekici olduğunda niteliğin anını ifade eder. Estetik deneyimi; (1) haz; (2) etkili his; (3) anlamlılık; (4) güzel sanatın değeri olmak üzere dört boyutta tanımlanmaktadır (Lim, 2005; Schusterman, 1997). Bir öğretmenin estetik deneyime ilişkin farkındalığı ve anlayışı küçük çocukların sanat/estetik yoluyla eğitilmelerine katkı sağlayacak önemli bir faktördür. Estetik deneyimin öneminin derin bir farkındalığına sahip olan erken çocukluk öğretmenleri küçük çocukların "görme, işitme, hissetmeyi" teşvik eden/özendiren gerçek bir estetik/sanatsal deneyim kazanmalarına yardımcı olabilir.

Bazı araştırmalar, küçük çocukların her tür müziğe açık fikirli ve olumlu tutumlarla tepki gösterdiğini şarkı söyleme fırsatı buldukları her tür müziğe olumlu tepkiler verdiklerini ileri sürmektedir (Sims & Cassidy, 1997). Bilgi iletişim teknolojileri (ICT) ve çevre müzikleriyle beslenen çocuk sürekli şarkı söylemek ister. Genelde bu eylemi bir dairede grupla birlikte şarkı söyleyerek ve müziğe ritmik eşlik (hareket) ederek içgüdüsel olarak gerçekleştirirler. Bu süreçte çocukların şarkı söyleme içgüdülerini değerlendirerek doğru bulduğumuz duygu ve düşünceleri serpmek suretiyle çocukların benliklerinin oluşmasına,

kişiliklerinin gelişmesine yardımcı olunması gerekmektedir. Daha açık bir ifadeyle bu dönemde değerler eğitimi ön plana çıkmaktadır (Akın, 1998; Özgül, 2014).

Müzik bütün kültürlerin içerisinde mevcuttur. Farklı yörelerden, bölgelerden, topluluklardan, uluslardan, kıtalardan insanların birleşebildiği, az-çok anlaşabildiği bir dildir (Uçan, 1997:28). Müziğin kültürler arası etkileşime açık, taşınabilir ve kalıcılık özelliği vardır. Bundan dolayı çocukların hem ritmik hem de müzikal deneyimlerini ve müziğe ilişkin temel tutumlarını güçlü bir düzeyde etkilemektedir. Bu açıdan, müzik, çocukların kültürel açıdan çok yönlü deneyimleyebilecekleri bir yapıdır.

Müzik eğitimi ve uygulamaları küçük çocukların bilişsel, dil-konuşma, sosyal, duygusal, estetik ve kültürel gelişmelerine önemli derecede fırsatlar sunmaktadır. Bu kapsamda okul öncesi öğretmen adaylarına önemli sorumluluklar yüklenmektedir. Çocukların eğitiminde bu süreci iyi yönetebilmeleri için; öncelikle öğretmen adaylarının eğitiminde işbirliğine dayalı, gerçek hayatta başarıyı temin eden sosyal becerileri geliştiren ve öğrenmeyi cesaretlendiren sınıflar ya da öğrenme ortamları yaratmaya çaba sarf edilmelidir. Okul öncesi öğretmeni yetiştirmede uygulanan müzik ders program tasarılarının anlamlandırılması bu açıdan önem arz etmektedir. Programların yakın geçmişine bakıldığında; 1998'de hazırlanan Eğitim Fakültesi Okul Öncesi öğretmenliği programı 2006 yılına kadar yürürlükte kalmış, 2007 yılında Eğitim Fakültesi Öğretmen yetiştirme programları yeniden güncellenmiştir. Dolaysıyla okul öncesi öğretmeni yetiştirmede diğer derslerle birlikte müzik ders program tasarılarına ilişkin de düzenlemeler yapılmıştır. Diğer konu alanlarında olduğu gibi müzik ders program tasarıları "tanımsal" program niteliğindedir. Tanımsal programların en önemli özelliği; dersi yürüten öğretim elemanınca hazırlanması beklenen (ayrıntılı) öğretim programına temel oluşturmasıdır. Bu kapsamda okul öncesi öğretmeni yetiştirmede uygulanan tanımsal müzik ders program tasarıları hem kuramsal hem de uygulamada daha işlevsel konuma getirilmesi için belirlenen dört yaklaşım temelinde çözümlenmiştir.

1. Okul Öncesi Öğretmeni yetiştirmede uygulanan müzik ders programının;
    - Hazırlanışı
    - Genel niteliği
2. 1998 ve 2007 Okul Öncesi Öğretmeni yetiştirmede uygulanan müzik derslerine ilişkin;
    - Adlandırma, ders içerikleri ve kredi saat uygulamaları
    - Ders içerikleri kapsamında benzerlikler farklılıklar
3. 1998 ve 2007 Okul Öncesi Öğretmeni yetiştirmede uygulanan müzik ders program tasarılarının genel görünümü.
4. Okul Öncesi Öğretmeni yetiştirme programlarında müzik ders program tasarılarının kapsamı ve beklenen davranışlar açısından çözümlenmesi

2. YÖNTEM

Nitel araştırma tekniklerinden olan bu çalışmada *doküman incelemesi* yöntemi kullanılmıştır. Araştırma kapsamında incelenen konuyla ilgili olgu ve olaylar hakkında bilgi içeren yazılı belgelerin çözümlenmesiyle yeni veri sağlanmasına doküman incelemesi denilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 188). Eğitimle ilgili bir araştırmada doküman analizi çalışmasına ilişkin resmi belgeler, programlar (müfredat) ve yönergeleri, okul iyileştirme programları, öğrenci ve öğretmen ders kitapları, öğrenci ödev ve ders sınavları, okul içi ve dışı yazışmalar kullanılabilir (Bogdan & Biklen, 1992; Bowen, 2009; Yıldırım & Şimşek 2011). Çalışmaya ilişkin veriler Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) tarafından hazırlanan/uygulanan 1998 ve 2007 Eğitim Fakültesi öğretmen yetiştirme lisans programlarına ilişkin Okul Öncesi Öğretmeni yetiştirme programlarından elde edilmiştir. Bu

programlar tanımsal program modeline dayanmaktadır. *Tanımsal programın en önemli özelliği;* dersi yürüten öğretim elemanınca hazırlanması beklenen (ayrıntılı) öğretim programına temel oluşturmasıdır (Özgül, 2017; Uçan, 2002). Dolayısıyla eğitim sürecine ilişkin; programın eğitsel amaçlarının oluşturulması ve ihtiyaçların nasıl giderileceğinin belirlenmesi gerekmektedir (Adıgüzel, 2016). Program geliştirmeye rehberlik edecek ya da program öğelerine analitik bir bakışı ortaya çıkarmak suretiyle; programa bir anlam yükleme sürecine ilişkin 4 önemli soru sorulmaktadır. "Ben kimim? Benim öğrencilerim kimdir? Benim öğrencilerim neler yapabilirler? Biz birlikte neler yapabiliriz? (Abraham, 2005). Programın türü, modeli, düzeyi ve kapsamı ne olursa olsun tüm derslere ilişkin programlar önceden tasarlanır; tasarlandıktan sonra uygulanır, uygulanırken gerçekleştirilmeye çalıştırılır. Bu anlamda bir program tasarlanan, uygulanan ve gerçekleşen her üçünü içine alan bir bütündür (Uçan, 2002). Bu kapsamda müzik ders program tasarılarının çözümlenmesi "tasarlanan, uygulanan ve gerçekleşen" her üç öğeyi içine alan/kapsayan bir yaklaşım temelinde gerçekleştirilmiştir.

3. BULGULAR

3.1.Okul Öncesi Öğretmeni yetiştirmede uygulanan müzik ders programının hazırlanışı ve genel niteliği

Bu bölümde okul öncesi öğretmen yetiştirmede önerilen müzik ders programlarının hazırlanışı, niteliği ayrıca müzik eğitiminin niteliği açıklanmıştır.

3.1.1.Programın hazırlanışı

1998 de YÖK-Dünya Bankası tarafından Eğitim Fakültesi Öğretmen yetiştirme lisans programları hazırlanmıştır (YÖK, 1998). 1998 yılından 2006 yılına kadar uygulanan Öğretmen yetiştirme programlarının güncellenmesine şu ifadelere yer verilmiştir. "Eğitim Fakültesi programları eğitim fakültesi dekanlıklarının görüşleri doğrultusunda, eğitim fakülteleri öğretim üyelerinden 25 kişilik bir çalışma grubu oluşturulmuştur. Programın temel ilkelerini ve çekirdek programları güncelleştirmek üzere oluşturulan grup Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanı ile ilköğretim Genel Müdürü'nün de katılımıyla, 5-11 Mart 2006 tarihleri arasında yedi gün süreli Eğitim Fakülteleri "Program Geliştirme Çalıştayı" nda yeni öğretmen yetiştirme program taslakları hazırlanmıştır. Taslak programlar, görüşleri alınmak üzere eğitim fakülteleri dekanlıklarına gönderilmiştir. Paydaşları geniş tutulmaya çalışılan bu sürecin, olabildiğince katılımcı ve demokratik olmasına, böylelikle yeni programların ortak aklın ürünü olarak oluşturulmasına özen gösterilmiştir".

3.1.2. Programın niteliği

Eğitimde birçok farklı program modelleri vardır. 1998'den bu yana uygulanmakta olan Eğitim Fakülteleri okul öncesi öğretmenliği programları bu modellerden tanımsal program modeline dayanmaktadır (Uçan, 2002). Bu modelde tanımlar, içerik ağırlıklı, etkinlik ağırlıklı, davranış ağırlıklı, dağarcık ağırlıklı, araç-gereç ağırlıklı olabilir. Tanımsal program bir dersin adı ile içeriğini ve bir derste neler yapılacağını tanımlar. Günümüzde tüm yükseköğretim kurumlarının bütün düzeylerinde yaygın biçimde kullanılmaktadır. Tanımsal programın en önemli özelliği; dersi yürüten öğretim elemanınca hazırlanması beklenen (ayrıntılı) öğretim programına temel oluşturmasıdır.

3.2. Okul Öncesi Öğretmeni yetiştirmede uygulanan müzik derslerine ilişkin adlandırma, ders içerikleri ve kredi saatleri.

Bu bölümde okul öncesi öğretmen yetiştirmede uygulanan 1998 ve 2007 yıllarına ait iki müzik ayrı müzik ders programlarının adlandırılması, ders içerikleri, kredi saat uygulamaları ve dersin yarıyılı gösterilmektedir.

Tablo 1. 1998 ve 2007 Okul öncesi öğretmenliği programı müzik ders içerikleri

Yıl, ders adı, kredi/saat uygulamaları (TUK), dersin yarıyılı	Ders içerikleri
1998 Müzik Öğretimi-1 (2-2-3) 3. sınıf 5. yarıyıl	Müzik ve eğitim ilişkisi, çocuğun eğitiminde müziğin kullanımı, çocukta işitme duyusunun gelişimine uygun dinletilecek müzikler, müzik yolu ile çocuğun ifade gelişimi, müzik yoluyla çocukta hedeflenen davranışların geliştirilmesi, çocuğun müzik faaliyetlerine aktif katılımının sağlanması, repertuar çalışmaları.
1998 Müzik Öğretimi-2 (2-2-3) 3. sınıf 6. yarıyıl	Doğal seslerin çocuklar tarafından ayırt edilmesi, çalgıların tanıtımı, müziğin günlük programda planlanması, materyal seçimi, müzik köşesi oluşturulması, şarkı seçiminde dikkat edilecek hususlar, repertuar çalışmaları, uygulamaların tartışılması, İstiklal Marşı yönetimi.
2007 Müzik Eğitimi-1 (1-2-3) 3. sınıf 5. yarıyıl	Ülkemizde ve dünyadaki müzik türlerinin ve çalgıların tanıtımı ve özellikleri, temel solfej eğitimi (nota öğretimi, değerler, tartım çalışmaları, ses aralıkları, Majör-minör diziler, basit Türk müziği dizileri, ölçü, tempo, nüans kavramları, ses değiştirici işaretler), sesi doğru kullanma ve doğru şarkı söyleme teknikleri, çocuk şarkıları üzerinde dikte ve deşifre çalışmaları, eşlik çalgısı eğitimi.
2007 Müzik Eğitimi-2 (2-2-3) 3. sınıf 6. yarıyıl	Okul öncesi eğitimde müziğin önemi, müzik ve eğitim ilişkisi, 0-8 yaş çocuğunun müzik gelişimi ve müzikal becerileri, okul öncesi eğitim programındaki hedeflere ulaşmada müziğin kullanımı ve buna uygun repertuar oluşturma, çocuk şarkılarının tanıtımı ve analizi, çocuk şarkılarının seçiminde dikkat edilecek ölçütler, okul öncesi çocuklarına şarkı öğretme teknikleri, okul öncesi eğitim kurumlarında müzik eğitimi ile ilgili eğitim ortamı ve donanımın oluşturulması, dünyada okul öncesinde müzik eğitimi ile ilgili farklı yaklaşımlar.

Kaynakça**:** YÖK 1998. 2007. *No*t: Kredi/saat uygulamaları TUK Teori, uygulama kredi.

Tablo 1. İncelendiğinde 1998 okul öncesi öğretmenliği programında dersler müzik öğretimi-1 ve müzik öğretimi-2 adlandırılması yapılırken 2007 programında müzik eğitimi-1 ve müzik eğitimi-2 adı verilmiştir. Lisans eğitimi süresince derslerin uygulandığı sınıf ve yarıyıllar aynı yerinde kalmıştır. Fakat sadece 5. Yarıyılda uygulanan müzik eğitimi-1 dersinin teorisi ders saati azaltılmış fakat kredisi yine 3 olarak belirlenmiştir.

Okul öncesi öğretmenliği programında dersin adlandırılmasına ilişkin her iki yarıl da "müzik öğretimi" yerine "müzik eğitimi" adlandırılması yapılmıştır. Bu anlamda adlandırmaya ilişkin ders içeriklerinin yansıttığı kapsam incelendiğinde doğru bir adlandırma yapıldığı kabul edilebilir. Çünkü eğitim ve öğretim birbirlerinden farklı kavramlardır. Müzik eğitimi müzikle ilgili beklenen öğrenmelere yönelik tüm düzenleme ve etkinlikleri kapsayıcı bir özelliğe sahiptir. Müzik öğretimi ise; müzik eğitimi sürecine ilişkin bir araç ya da bir alt öğe olarak düşünebilinir. Bu iki kavram temelde içerdiği öğeler bakımından farklı değilmiş gibi görünse de uygulamada genel ve soyuttan özel ve somuta doğru iç-içe bir görünüm ve açılım arz eder. Müzik eğitimi ders içerikleri incelendiğinde; öğrencide müzik öğretimi yoluyla doğrudan değişmesi beklenen müziksel davranışlar/kazanımlar örüntüleri mevcuttur. Şarkı söylemeye ilişkin dil-konuşma, solunum, toplu ses eğitimi ve müziksel işitme yazma eğitimi. Dolayısıyla öğrencilerin okul öncesi kurumlarda uygulanabilir müzikal bilgi becerilere sahip olması, gerçek yaşam deneyimlerine ilişkin sorumluluk almaları beklenmektedir. Bu anlamda bu dersleri yürüten öğretim elemanlarının da müzik eğitimi ders sürecine ilişkin sorumluluklarını gözden geçirmesi gerektiği söylenebilir.

1998 ve 2007 Okul öncesi öğretmenliği programında müzik öğretimi ve müzik eğitimi ders içerikleri incelendiğinde 2007 programının 1998 programının "müzik dinleme ve İstiklal marşımızın yönetimi" dışında hepsini kapsadığı gözlenmektedir. Yeniden tanımlanan 2007 müzik eğitimi ders program tasarılarına "temel solfej/müziksel işitme okuma yazma eğitimi, temel toplu ses eğitimi ve eşlik çalgısı eğitimi ünite konuları eklenmiştir.

3.3. 1998 ve 2007 Okul Öncesi Öğretmeni yetiştirmede uygulanan müzik dersi içeriklerinin görünümü

Bu kısımda 1998 Okul Öncesi Öğretmenliği Programı Müzik Öğretimi 1-2 ve 2007 Okul Öncesi Öğretmenliği Programı Müzik Eğitimi 1-2 Ders Program tasarılarının görünümü ilişkin türü ve ifade örnekleri açısından bir analiz yapılmıştır.

Tablo.2. 1998-Müzik Öğretimi-1 Dersi İçeriklerinin Görünümü

Türü	İfade Örnekleri
Eğitim durumu, Eğitim durumu görünümlü	• Müzik yolu ile çocuğun ifade gelişimi • Müzik yoluyla çocukta hedeflenen davranışların geliştirilmesi • Çocuğun müzik faaliyetlerine aktif katılımının sağlanması • Doğal seslerin çocuklar tarafından ayırt edilmesi • Müziğin günlük programda planlanması • Müzik köşesi oluşturulması • Uygulamaların tartışılması, • Çocuğun eğitiminde müziğin kullanımı • İstiklal Marşı Yönetimi • Çalgıların tanıtımı
Ünite/Konu başlığı	• Müzik ve Eğitim ilişkisi • Şarkı seçiminde dikkat edilecek hususlar

Kısmen hedef, hedef davranış görünümlü	• --
Materyal/Malzeme	• Çocukta işitme duyusunun gelişimine uygun dinletilecek müzikler • Repertuar çalışmaları • Materyal seçimi

Kaynakça: YÖK 1998

1998 Okul öncesi öğretmenliği müzik öğretimi 1-2 ders programı tasarılarının "türü ve ifadelendirme örneklerine" ilişkin görünümü Tablo 2'de gösterilmiştir. Tabloya göre ifadeler türü açısından incelendiğinde "eğitim durumu ve eğitim durumu görünümlü", "ünite/konu başlığı", "materyal/malzeme" türünde ifadelerden oluşan birer tanım niteliğindedir. Tanımsal ifadeler en çok "eğitim ve eğitim durumu görünümlü" türünde ifade edilmiştir. Sonra sırasıyla materyal ve konu başlığı türü takip etmektedir. Hedef türünde hiçbir ifade yer almamıştır.

Tablo. 3. 2007 Müzik Eğitimi Dersi İçeriklerinin Görünümü

Türü	**İfade Örnekleri**
Eğitim durumu, Eğitim durumu görünümlü	• Temel Solfej Eğitimi • Eşlik çalgısı eğitimi. • Çocuk şarkıları üzerinde dikte ve deşifre çalışmaları • Okul öncesi eğitim programındaki hedeflere ulaşmada müziğin kullanımı • Okul öncesi eğitim kurumlarında müzik eğitimi ile ilgili eğitim ortamı ve donanımın oluşturulması
Ünite/Konu başlığı	• Ülkemizde ve dünyadaki müzik türlerinin ve çalgıların tanıtımı ve özellikleri • Doğru Şarkı söyleme teknikleri • Okul öncesi eğitimde müziğin önemi • Müzik ve eğitim ilişkisi • 0-8 yaş çocuğunun müzik gelişimi ve becerileri • Çocuk şarkılarının tanıtımı ve analizi • Çocuk şarkılarının seçiminde dikkat edilecek ölçütler • Okul öncesi çocuklarına şarkı öğretme teknikleri • Dünyada okul öncesi müzik eğitimiyle ilgili farklı yaklaşımlar
Kısmen hedef, hedef davranış görünümlü	• Sesi doğru kullanma • Uygun repertuar oluşturma
Materyal/Malzeme	• Okul öncesi eğitim programındaki hedeflere ulaşmada müziğin kullanımı
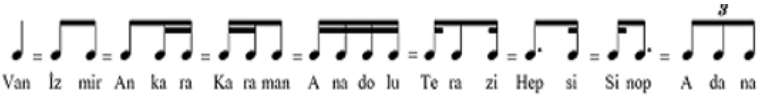
Kaynakça: YÖK 2007

2007 Okul öncesi öğretmenliği müzik eğitimi 1-2 ders programı tasarılarının "türü ve ifadelendirme" açısından ilişkin görünümü Tablo 2'de gösterilmiştir. Tabloya göre ifadeler türü açısından incelendiğinde 6 "eğitim durumu ve eğitim durumu görünümlü", 10 "ünite/konu başlığı" 2 kısmen hedef ve hedef davranış" ifadelerinden oluşan birer tanım niteliğindedir. "materyal/malzeme" türünde hiçbir ifade kullanılmamıştır.

3.4.Müzik Eğitimi Ders içeriklerinin/standartlarının çözümlenmesi

Müzik eğitimi programı öğrencilerde beklenen müzikle ilgili beklenen öğrenmeleri gerçekleştirmeye yönelik tüm düzenleme ve etkinlikleri içine alır. Bu bakımdan çok yönlü, çok boyutlu ve çok kapsamlıdır. Müzik eğitimi programının ana odağını müzik öğretim programı oluşturur (Uçan, 1997). Müzik öğretim programı; hedefler, hedef davranışlar/kazanımlar, içerik (ünite-konular), sınama ölçme durumları ve değerlendirme basamaklarından oluşur (MEB, 1994, 2006; Özgül, 2014). Öğretim programı genellikle belli bilgi kategorilerinden oluşan, bir kısım okullarda beceri ve uygulamaya ağırlık tanıyan bilgi ve becerinin eğitim programının amaçları doğrultusunda ve planlı bir şekilde kazandırılmasına yönelik programdır. Belirtilen anlamda bir öğretim programı; bir ders dağıtım çizelgesi, amaçlar, dersler konular listesi, araç-gereçler sıralaması, öğretmenin eline verilen ve uyması istenen bir kitap değildir. Öğretimin önceden tasarlanan planı ve onun uygulamada aldığı görünümdür (Uçan,2002). Program geliştirmeye rehberlik edecek ya da program öğelerine analitik bir bakışı ortaya çıkararak ona bir anlam sürecine ilişkin 4 önemli soru sorulmaktadır. "Ben kimim? Benim öğrencilerim kimdir? Benim öğrencilerim neler yapabilirler? Biz birlikte neler yapabiliriz? (Abrahams, 2005). Bu kapsamda okul öncesi öğretmeni yetiştirmede uygulanan müzik eğitimi derslerinin kapsamı ve beklenen davranışların belirlenmesine ilişkin yukarıda sorulan sorular ve belirlenen literatür temelinde program çözümlenmiştir (Çetin, 20011; Baykara, 2003; Karkın, 1992; MEB, 2006 2013; Modiri, 2012; Morgül 2001; NCSBE, 2009; Sazak, 2011; Sun, 1981; Sun & Seyrek, 2010; Özgül, 2009, 2014, 2015, 2017; Öztürk, 2011;YÖK, 1998, 2007; Tutt, 1993; Uşaklıgil & diğerleri, 2008).

Tablo 4. Müzik eğitimi-1 ders içeriklerinin/standartlarının çözümlenmesi

Müzik Eğitimi-1
Temel müzik bilgisi
• Notalama biçimleri (grafiksel, akor sembolleri, porte/dizek) • Grafiksel ve akor sembollerine ilişkin uygulamalar • Dizek, nota, ilave çizgisi, anahtarlar, tekrar işaretleri, puandorg e.tc. • Nota yazım kuralları. • Ölçüler ve çeşitleri (Basit, bileşik, aksak ölçüler) • Ritim kalıbı, ezgi kalıbı • Müziğin öğeleri/bileşenleri: Ritim, tempo-hız,-vuruş perde-melodi, dinamikler, tını, müzikal doku, müzikal biçimler, armoni/uyum • Makamlar (tonal sisteme uyumlu olan; hüseyni, çargâh, hicaz, rast) • Tonal Diziler (İki diyezli ve iki bemollü Major diziler ve minörleri.
Ritim kalıpları öğeleri
• Tam-yarım-çeyrek notalar ve tam sus değerleri ile düzenlemeler • Karışık ritim kalıpları öğeleri ile düzenlemeler

Solfej eğitimi-

La-sol sesleri, la-sol-fa sesleri, la-sol-fa-mi sesleri, re-la beşlisi, do-la altılı aralığı

- Do Major dizi
- Re hüseyni (re minör dizi)

Öğrencilerin hazırbulunuşluk ve öğrenme düzeylerine yukarıda belirlenen uygun aralıklarla eğitim sürecine başlanmalı ve sürdürülmelidir. Çalgı çalma, nota okuma, şarkı söyleme gibi bütün öğrenme süreçlerinde yeri geldiğinde; temel müzik bilgileri verilmeli ve sözlü ve sözsüz eserlerin analizleri yapılmalıdır. Müziksel işitme, okuma ve yazma eğitimine ilişkin çalışmalar temel düzeyde yürütülmelidir.

Müziksel yaratma

- Seslerle oynama, deneme, doğaçlama, besteleme

Şarkı söyleme eğitimi

- Dil ve konuşma, solunum/diyafram eğitimi, toplu ses eğitimi
- Toplu şarkı söyleme

Çalgı çalma eğitimi

- Bireysel çalgı çalma; temel çalgı (flüt/melodika)
- Bireysel ve toplu çalgı çalma (Orff/vurmalı tartım ve ezgi çalgıları)

Ses ve özellikleri

- Sesin frekansı, sesin yüksekliği, sesin tınısı, sesin süresi, uzunluğu-kısalığı
- Doğal sesler, kültürel sesler, toplumsal sesler

Tablo 4. Müzik eğitimi-2 ders içeriklerinin/standartlarının çözümlenmesi

Müzik Eğitimi-2

Eğitim, müzik ve müzik eğitimi

- Eğitim nedir? Niçin eğitim alırız?
- Müzik eğitimi nedir ? Okul programlarında müzik dersleri yer almaktadır.
  Müziğin işlevleri (bireysel, toplumsal, kültürel, ekonomik, eğitimsel)
- Müziğin eğitimel işlevleri;
  (Eğitim boyutu olma, eğitim aracı olma, eğitim yöntemi olma, eğitimalanı olma)
- Müzik eğitiminin 3 ana tipi (genel, özengen ve mesleki müzik eğitimi)
- Okul öncesi eğitimde müziğin önemi
- Çocuğun müziksel gelişimi ve müziksel becerileri (0-6 yaş dönemi)
- Atatürk'ün Türk Milli Kültürü üzerine temel görüşleri, eğitim ve müzik eğitimine ilişkin Atatürk'ün uygulamaları

Müzik dağarcığı (repertuar)

- **Sözlü müzik eserleri**: Okul müzik eğitiminde kullanılan şarkıların nitelikleri (Tekerlemeler ve saymacalar, Türküler ve ninniler, Türk okul şarkıları, aktarma şarkılar, öykünme şarkılar). Milli marşlarımız (10 Kasım Atatürk'ü anma, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı)
- **Sözsüz müzik eserleri**: Solfejler, Orff çalgıları için temel düzeyde düzenlenmiş müzikler, Orff çalgıları için çok sesli düzenlenmiş müzikler, müzikli çocuk oyunları.

Müziğin öğeleri ve proje hazırlama

- **Müziğin öğeleri**: Ritim, tempo-hız, vuruş/ölçü sayısı, perde-melodi, dinamikler, tını müzikal doku, müzikal biçimler, armoni/uyum.
- **Proje ödevi hazırlama ve uygulama**: Müziğin öğelerinin öğretimine/öğrenilmesine

ilişkin her bir ünitenin *"başlangıç-orta-ileri*" düzeylerde örgütlemeyi kapsamaktadır. Bu yaklaşım bir çalışmada ayrıntılı bir biçimde açıklanmıştır. Yaklaşımın uygulanması sürecinde sınıfta araştırma-proje temelli yaklaşıma ilişkin gruplar hazırlanır. Gruplar tarafından müziğin her bir ünite konusuna ilişkin "teorik temeller, çalgı çalma-şarkı söyleme, bütünleştirme, yaratıcılık, müzik dinleme, materyal geliştirme" kapsamında ders sorumlusu öğretim üyesi tarafından birlikte yapılandırılır. Ünite/konu sınıfta grup öğrencileri ve ders sorumlusu öğretim elemanıyla yapılandırıldıktan sonra, tüm uygulamalar sınıftaki öğrencilerin aktif katılımıyla gerçekleştirilir (Bu konuya ilişkin daha ayrıntılı bilgi için bkz. (Özgül, 2015).
Müzik öğretim yöntem ve teknikleri
• **Genel müzik öğretim yöntemleri**: Anlatım, sorma cevaplama, problem çözme, gösteri, gözlem gezi, görüşme, rol oynama, örnek olay inceleme, oyunlaştırma, benzetişim/taklit, yapma-yaşama. • **Özel müzik öğretim yöntemleri:** Orff, Dalcroze, Kodally, Suzuki. • **Öğrenme-öğretme stratejileri**: Konferanslar, seminerler, workshoplar, bireysel çalışma etkinlikleri (Öğretim elemanı desteğinde yapılmalıdır). • **Çalışma yöntemleri**: Dört öğrenme-öğretme stratejileri kullanılmak belirlenen çalışma yöntemleri kullanılabilir. Bireysel-küçük gruplar veya sınıfça çalışma, beste yapma, dinleme, ezberden ve notadan şarkı söyleme, beceri ve kavramları güçlendirmek için müzikal oyunlar, tartışma, uygulamalı ve kuramsal çalışmaları bütünleştirme, kaset-video-görsel araçlar, bilgisayar destekli öğrenme, çalışma kâğıtları, gösteri, çocuklarla birlikte uygulamalı çalışmalar, etkinlik veya konserlere katılmak.
Müzik Dinleme ve teknolojisi ve eğitim ortamı
• Müzik Dinleme: Okul müziği/eğitim müziği, Türk Halk Müziği, Klasik Türk Müziği, Çağdaş Çok Sesli Türk Müziği, Türk Cumhuriyetleri müzikleri, klasik müzik (oda müziği), Türk ve batı popüler müzikler, caz müziği, film müzikleri, terapi müzikleri, dini müzik, Asya ve Afrika müzikleri. • Müzik dinlemede, yapmada kullanılan elektronik araç ve çalgılar: Radyo ve televizyon, müzik seti (plakçalar, kasetçalar, CD çalar, klasik müzik CD' leri, çocuk şarkıları CD'leri.), ICT (bilgisayar, YouTube, video), elektronik çalgılar (org, gitar, bağlama vb.) • Eğitim ortamında bulunması gereken enstrümanlar: piyano, org, gitar, bağlama, blokflüt, melodika vb., Orff çalgıları (Vurmalı tartım ve ezgi çalgıları)
İstiklal Marşımız
• İstiklal Marşımızın tarihçesi (Tarihçesi- bestelenişi) • İstiklal Marşımızı doğru ve anlamına uygun söyleme
Sınama ve ölçme durumları ve değerlendirme
• Gözlem, kontrol listeleri, testler • Programı değerlendirme, çocukları değerlendirme, öz-değerlendirme

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Müzik eğitiminin üç türü bulunmaktadır. Bunlar genel müzik eğitimi, mesleki müzik eğitimi, genel müzik eğitimine dayalı mesleki müzik eğitimidir. Okul öncesi öğretmenliğinde uygulanmakta olan müzik eğitimi genel müzik eğitimine dayalı mesleki müzik eğitimi niteliğindedir. Dolayısıyla genel müzik eğitimi sürecini yöneten müzik eğitimcilerinin genel sanat/müzik anlayışlarını, yaptıkları eğitimin türü ve düzeyiyle tutarlı bir çerçeveye oturtmaları gerekmektedir. Müzik eğitiminin gerektirdiği yetenekleri mesleki müzik eğitiminin gerektirdiği yeteneklerin kapsam, düzey ve boyutlarıyla karıştırmamaları büyük önem taşımaktadır.

Eğitim Fakülteleri okul öncesi öğretmenliği programlarında müzik dersleri tanımsal program modeline dayanmaktadır (Uçan, 2002). Bu modelde tanımlar, içerik ağırlıklı, etkinlik ağırlıklı, davranış ağırlıklı, dağarcık ağırlıklı, araç-gereç ağırlıklı olabilir. Tanımsal program modeli bir dersin adı ile içeriğini ve bir derste neler yapılacağını tanımlar. Günümüzde yükseköğretim kurumlarının bütün düzeylerinde yaygın biçimde kullanılmaktadır. *Tanımsal programın en önemli özelliği;* dersi yürüten öğretim elemanınca hazırlanması beklenen (ayrıntılı) öğretim programına temel oluşturmaktadır. Programların değişen içerikleri ve uygulamaları karşısında beklenen davranışlar düzeyinde de değişme olacağı için dersi yürüten öğretim sorumlularının durumu güncellemeleri gerekmektedir.

1998 okul öncesi öğretmenliği programında dersler müzik öğretimi-1 ve müzik öğretimi-2 adlandırılması yapılırken 2007 programında müzik eğitimi-1 ve müzik eğitimi-2 adı verilmiştir. Lisans eğitimi süresince derslerin uygulandığı sınıf ve yarıyıllar aynı yerinde kalmıştır. Fakat sadece 5. Yarıyılda uygulanan müzik eğitimi-1 dersinin teorisi ders saati azaltılmış fakat kredisi yine 3 olarak belirlenmiştir. Okul öncesi öğretmeni yetiştirmede Müzik derslerine ayrılan kredi-saatlerde bir saatlik eksilmenin, öğrencilerin öğrenme düzeylerini etkilemeyeceği, ayrıca eğitimcilerin müzik derslerine ayrılan mevcut kredi saatleri yeterince etkin ve verimli geçirmelerinin yeterli olacağı düşünülmektedir.

1998 Okul öncesi öğretmenliği programında yer alan müzik dersleri müzik öğretimi 1 ve müzik öğretimi 2 biçiminde adlandırılmıştır. 2007 Okul öncesi öğretmenliği programında ise müzik eğitimi 1 ve müzik eğitimi 2 biçiminde adlandırılmıştır. Adlandırmanın değişimine ilişkin şu açıklamalar yapılabilir. Adlandırmaya ilişkin ders içeriklerinin yansıttığı kapsam incelendiğinde "müzik eğitimi" adlandırmasına yönelimin daha doğru olduğu kabul edilebilir. Çünkü eğitim ve öğretim birbirlerinden farklı kavramlardır. Müzik eğitimi müzikle ilgili beklenen öğrenmelere yönelik tüm düzenleme ve etkinlikleri kapsayıcı bir özelliğe sahiptir. Müzik öğretimi ise; müzik eğitimi sürecine ilişkin bir araç ya da bir alt öğe olarak düşünebilinir. Bu iki kavram temelde içerdiği öğeler bakımından farklı değilmiş gibi görünse de uygulamada genel ve soyuttan özel ve somuta doğru iç-içe bir görünüm ve açılım arz eder.

1998 ve 2007 Okul öncesi öğretmenliği programında "müzik öğretimi" ve "müzik eğitimi" ders içerikleri incelendiğinde 2007 programının 1998 programının "müzik dinleme ve İstiklal marşımızın yönetimi" dışında belli bir oranda kapsadığı gözlenmektedir. Yeniden tanımlanan 2007 müzik eğitimi ders program tasarılarına "temel solfej/müziksel işitme okuma yazma eğitimi, temel toplu ses eğitimi ve eşlik çalgısı eğitimi ünite konuları eklenmiştir. Eklenen konular öğretmen adaylarının müziksel davranışlarının nota okuma, yazma, solunum ve şarkı söyleme eğitimi gibi beceri/psikomotor alanı kapsayan davranışlardır. Uçan (1997) göre; çok az rastlanan bazı çok özel durumlar dışında genellikle herkes genel müzik eğitimi görmek için gerekli yeteneklere az çok sahiptir. Burada genel müzik eğitimi sürecini yöneten eğitimcilerin müzik eğitimi anlayışlarını, yaptıkları eğitimin türü ve düzeyiyle tutarlı bir çerçeveye oturtmaları bu eğitimin gerektirdiği yetenekleri özengen ve mesleki sanat eğitiminin gerektirdiği yeteneklerin kapsam, düzey ve boyutlarıyla karıştırmamaları büyük önem taşımaktadır.

1998 Okul öncesi öğretmenliği programında müzik öğretimi 1-2 ders program tasarıları ve 2007 müzik eğitimi 1-2 ders programı tasarıları türü ve ifadelendirme açısından incelendiğinde her ikisinde de "eğitim durumu ve eğitim durumu görünümlü", "ünite/konu başlığı" kısmen hedef ve hedef davranış" ifadelerinden oluşan tanımlar kullanılmıştır. Müzik ders program tasarılarında "yanlış-hatalı" diyebileceğimiz konu başlığı türünde iki tane ders tanımı bulunmaktadır. Birincisi, "sesi doğru kullanma ve doğru şarkı söyleme teknikleri" yanlış –hatalı ifadelendirilmiş bir ünite veya konu başlığıdır. Doğru şarkı söyleme teknikleri zaten sesimizi doğru kullanmayı kapsamaktadır. Bu ifadenin yerine "temel toplu ses eğitimi"

ifadesi kullanılabilirdi. Temel toplu ses eğitimi dil ve konuşma, solunum ve ses eğitimiyle birleşerek tınlayan bir ses elde edilmesi anlamımdadır. İkincisi, "Çocuk şarkıları üzerinde dikte ve deşifre çalışmaları" yanlış-hatalı bir ifadelendirme türüdür. Dikte ve deşifre çalışmaları zaten müziksel işitme okuma ve yazma etkinlikleri içerisinde yer almaktadır. "Çocuk şarkıları üzerinde dikte ve deşifre çalışmaları" tanımı hatalı tanım niteliğindedir. Bu tanımın yerine "öğrencilerin düzeylerine uygun müziksel işitme-okuma-yazma çalışmaları" ifadesi kullanılabilirdi.

Sonuç olarak, günümüzde okul öncesi öğretmen yetiştirmede müzik derslerini yöneten müzik eğitimcilerinin; müzik öğretim programlarını anlamlandırması, bu kapsamda müzik öğretim yöntemlerini kuram ve uygulamada işlevsel duruma getirebilmesi, temel müzik eğitimi sürecini ve özellikle müziğin öğelerini öğrencilerin seviyelerine uygun düzenleyerek müzikal oyun, çalgı çalma, şarkı söyleme gibi uygun etkinliklerle örgütleyebilmesi, müzik kültürü ve eğitimindeki gelişim, değişim ve dönüşümlere hızlı bir şekilde adapte olması, müzik eğitimi sürecinin her aşamasına ilişkin eleştirel düşünme ve öz-değerlendirme becerilerini üst düzeyde kullanılabilmesi, eğitim kurumlarının dolayısıyla çocukların başarı ve mutluluk düzeyinin yükseltilmesine önemli derecede katkı sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

Abrahams, F. (2005). Critical pedagogy for music education: a best practice to prepare future music educators. (WRME) *Online Visions of Resarch in Music Education 6.*

Adıgüzel, O, C. (2016). *Eğitim Programlarinin Geliştirilmesinde Ihtiyaç Analizi El Kitabi*, Ankara: Anı yayıncılık.

Akın, C. (1998). *Çocuklar Ve Gençler Için Yazilacak Eğitici Müzik Ihtiyaci Ve Bestecilerin Bu Yönden Teşviki*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Güzel Sanatlar Müdürlüğü.

Baykara, İ.D. (2003). *Orff Öğretisi Ile Müzik Öğretimi Söylemeye Oynama Koşalim*, İstanbul: Yapa yayınları.

Bogdan, R.C & S.K Biklen (1992). *Qualitative Research for Education Syracuse University*. United State of America. Allyn and Bacon.

Bowen, Glenn A. (2009) "Document Analysis as a Qualitative Research Method", Qualitative Research Journal, 9 (2), 27-40.

Custodero, L. (2002). The Musical Lives of Young Children: Inviting, Seeking and Initiating. *Zero to Thr*ee, *23*(1), 4–6.

Çetin, G. Ç. (2011). *Etkinliklerle Müzik Öğretimi*, Ankara: Kök yayıncılık.

Glenn A. B. (2009). Document Analysis as a Qualitative Research Method. *Qualitative Research Journal,* 9 (2), 27-40.

Levinowitz, L. M. (1998). The Importance of Music in Early Childhood, *General Music Today Teaching Music*, *12*(1), 4-7.

Lim, B. (2005) Aesthetic Experience In A Dynamic Cycle: Implications for Early Childhood Teachers and Teacher Educators. *Journal of Early Childhood Teacher Education*, 25:4, 367-373, DOI: 10.1080/10901020502504l1.

Modiri, I. G., (2012). *Okul Öncesi Müzik Eğitiminde Genel Yaklaşimlar*. İstanbul: Özbaran ofset matbaacılık.

Morgül, M. (2001). *Müzik Nasil Öğretilir Çocukluk Çaği Müzik Eğitimi 5–14 Yaş*, Ankara: Yurt Renkleri Yayınevi.

North Carolina State Board Of Education Raleigh [NCSBE] *(2009). The North Carolina guide for the early years second edition.* Erişim: 01 Nisan 2017. http://www.ncpublicschools.org/docs/curriculum/primaryk3/guide4early-years.pdf

Özgül, İ. (2009) An analysis of the elementary school music teaching course in Turkey. (IJME) *International Journal of Music Education*, 27(2), 116–127. DOI: 10.1177/0255761409102321.

Özgül, İ. (2014) *Müzik eğitimi ve öğretimi kuramlar-solfejler-şarkılar-yaklaşımlar.* (7. baskı). Ankara: PegemAkademi Yayınları.

Özgül, İ. (2015). Changing Paradigms In General Music Education. *Educational Research and Reviews,* 10(8), 1293-1299. DOI:10.5897/ERR2015.2103.

Özgül, İ. (2017). An Analysis Of Music Courses Offered In The Primary School Teacher Education Programs In Turkey, *International Education Studies*, 10 (4), 8-17, URL: https://doi.org/10.5539/ies.v10n4p8

Öztürk, A. (2011). *Bir Masal Anlatalim Etkinlikler Yapalim*. Ankara: Eğiten kitap yayınevi.

Karkın, K. (1992). *Solfej Eğitimi-1*, Malatya: Özmert ofset ve matbaacılık.

Schusterman, R. (1997). The End of Aesthetic Experience. *The Journal Of Aesthetics And Art Criticism*, 55 (1), 29-41.

Sazak, N. (2011). *Ilköğretim okullari için yeni müzik programina uygun etkinliklerle müzik öğretimi müzikli bulmaca ve oyunlar.* Ankara: Eğiten kitap yayınevi.

Sims, W. L. & Cassidy, J. W. (1997). Verbal and operant responses of young children to vocal versus instrumental song performances. Journal of Research in Music Education, 45, 234-244.

Sun, M. (1981). Temel müzik eğitimi (ilkokul ve ortaokul sınıfları için müzik eğitimi kitapları). İstanbul: Çağdaş müzik yayınevi.

Sun, M. & Seyrek, H. (2010). *Okul Öncesi Eğitiminde Müzik.* İzmir: Mey yayınları.

Tarnowski, S. M. (1999). Musical Play And Young Children. *Music Educators Journal*, 86(1), 26-29.

The North Carolina guide for the early years second edition (2009), Erişim: 01 Nisan 2017. North Carolina State Board of Education Raleigh, http://www.ncpublicschools.org/docs/curriculum/primaryk3/guide4early-years.pdf

Tutt, D. (1993). *First Assignments*, (Editor: Roy Bennett). Scotland: Cambridge University Press.

Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı [MEB] (1994). *İlköğretim kurumlari müzik dersi öğretim programı*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.

Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı [MEB] (2006*). İlköğretim müzik dersi öğretim program ve klavuzu*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.

Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı [MEB] (2006*).* 36-72 aylık çocuklar için okul öncesi eğitim programı. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.

Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı [MEB] (2013). *Okul öncesi eğitim programı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Öğretim Kurulu [YÖK] (1998). *Eğitim Fakültesi Öğretmen Yetiştirme Lisans Programları*. Ankara: YÖK Yayınları.

Türkiye Cumhuriyeti Yüksek Öğretim Kurulu [YÖK] (2007). *Eğitim fakültesi öğretmen yetiştirme lisans programları*. Ankara: YÖK Yayınları.

Uçan, A. (1997; *İnsan ve Müzik İnsan ve Sanat Eğitimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uçan, A. (2002). Eğitimde program çözümleme, *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3 (4), 115-150.

Uçan, A. (2005). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar Türkiye'deki Durum*. Ankara: Evrensel Müzikevi.

Uşaklıgil, I., Özdemir, M.A., Özdemir, S., Öztürk, A., Acay, S. & Tercanlı, C. (2008). *Müzikli Çocuk Oyunlari*. İstanbul: Morpa kültür yayınları.

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2005). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.